

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200845
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2218200845.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35831154, Mýtna 48, Bratislava, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom v Bratislave, proti žalovanému: M. S., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, N. Ž., o 2.377,94 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie sa zastavuje v časti o zaplatenie 20 € s 5,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 29.06.2018 do zaplatenia.

II. Žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 1.200,42 € s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 17.05.2018 do zaplatenia.

III. Žaloba sa zamietá v časti o zaplatenie 1.157,52 € s prevyšujúcim úrokom z omeškania.

IV. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu 2,64 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca, VÚB, a.s., IČO: 31320155, Mlynské Nivy 1, Bratislava (ďalej len „pôvodný žalobca“) sa žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 20.02.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia súm uvedených vo výrokoch I až III a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 26.06.2013 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku 2.500 €, ktorú mal splácať 60 mesačnými splátkami vo výške 77,97 €. Keďže žalovaný pôžičku nesplácal, pôvodný žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť pôžičky. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Pôvodný žalobca potom počas konania postúpil uplatňovanú pohľadávku na žalobcu. Žalobca napokon ešte pred prvým pojednávaním vo veci vzal svoju žalobu čiastočne späť.

2. Žalovanému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená 16.05.2018, tento však na žalobu ani výzvu nijako nereagoval.

3. Súd na prejednanie veci nariadil na 20.07.2018 a 06.09.2018 pojednávanie, na ktorom v ospravedlnenej neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a neospravedlnenej neprítomnosti žalovaného vykonal dokazovanie, vec právne posúdil a rozhodol.

A. Skutkový stav

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: zmluva o poskytnutí pôžičky z XX.XX.XXXX (č. I. 6 a 7), predžalobná upomienka (č. I. 8) s doručenkou (č. I. 8 rub), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č. I. 10), prehľad splátok a úhrad (č. I. 9), oznámenie o postúpení pohľadávky z 23.05.2018 (č. I. 35) s podacím hárkom na (č. I. 35 rub), a na základe nich v spojení

so skutočnosťami známymi súdu v zmysle § 186 CSP a skutkovými tvrdeniami, ktoré sa považujú za nesporné (§ 151 CSP), ustálil tento skutkový stav.

5. Pôvodný žalobca je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35923130 (ďalej len „veriteľ“), ktorá bola zrušená bez likvidácie a zanikla v dôsledku rozdelenia na základe projektu rozdelenia k 01.01.2018 (skutočnosti známe súdu z vlastnej činnosti a z obchodného registra).

6. Veriteľ bol obchodnou spoločnosťou zaoberajúcou sa poskytovaním spotrebiteľských úverov (všeobecne známa skutočnosť). Žalovaný je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti (zmluva o pôžičke, č. I. 6 a 7).

7. Veriteľ a žalovaný podpísali dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o pôžičke“), v ktorej sa dohodli pôžičke vo výške 2.500 €, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 77,97 €. Zmluva ďalej obsahovala aj tieto údaje: ročná úroková sadzba: 32 %, RPMN: 32 %, priemerná hodnota RPMN: 20,44 %, celkové náklady spotrebiteľa: 4.678,20 €. Žalovaný ďalej v čl. VII zmluvy vyhlásil, že „sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy“ a súhlasil s nimi. Čl. 8 ods. 8.4 zmluvy o pôžičke stanovoval, že „spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní so zaplatením jednej Splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva Klienta 15 dní vopred“. Pôvodný žalobca poskytol žalovanému pôžičku v ten istý deň (nesporná skutočnosť).

8. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.12.2014 a ďalšie platby do podania žaloby už nevykonával (prehľad splátok a úhrad, č. I. 9).

9. Predžalobnou upomienkou z 27.02.2015 (č. I. 8) veriteľ upozornil žalovaného, že ak do 05.04.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v decembri 2014, bude oprávnený úver zosplatiť. Upomienka bola žalovanému doručená do vlastných rúk 11.03.2015 (č. I. 8 rub). Veriteľ dňa 29.04.2015 vyhotovil list, ktorým vyhlásil okamžitú splatnosť dlhu (č. I. 10). Nebolo preukázané, či bol tento list doručovaný žalovanému.

10. Žalovaný z pôžičky uhradil pred podaním žaloby 1.279,58 € (prehľad splátok a úhrad, č. I. 9). Po podaní žaloby žalovaný zaplatil 28.06.2018 sumu 20 € (nesporná skutočnosť; č. I. 39).

11. Oznámením z 23.05.2018 pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že postúpil uplatňovanú pohľadávku na žalobcu (č. I. 35). Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo odoslané na adresu žalovaného v ten istý deň (č. I. 35 rub).

12. Nebolo preukázané, akým nákladom zodpovedá suma 2,64 € uplatňovaná žalobcom v súvislosti s vymáhaním pohľadávky.

B. Právne posúdenie

13. Na úvod treba konštatovať, že žalobca nadobudol pohľadávku zo zmluvy o pôžičke na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, čo žalovanému oznámil pôvodný žalobca (bod 11 vyššie). V dôsledku toho treba v zmysle judikatúry (R 119/2003) vychádzať z toho, že žalobcovi ako postupníkovi vzniklo právo uplatňovať pohľadávky voči žalovanému (§ 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ďalej len „OZ“), čo sa prejavilo aj v uznesení tun. súdu z 18.07.2018, č. k. 19Csp/34/2018-54, ktorým pripustil zmenu na strane žalobcu.

14. Podaním došlým tun. súdu 17.07.2018 vzal žalobca svoju žalobu späť v celej časti uvedenej vo výroku I. Vzhľadom na to, že sa tak stalo pred začiatkom prvého pojednávania a nejde o spor, na ktorý by sa vzťahoval § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného nebol potrebný (§ 146 ods. 1 CSP), a preto súd konanie v tejto časti zastavil (výrok I). V dôsledku späťvzatia sa predmetom konania stali iba sumy uvedené vo výrokoch II a III.

15. Preskúmanou zmluvou o pôžičke sa veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť pôžičku v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaný sa zaviazal pôžičku vrátiť spolu s úrokmi.

Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vzhľadom na záväzok poskytnúť peňažné prostriedky uzatváral veriteľ zmluvu o pôžičke v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa (IČO, DIČ, miesto podnikania, podnikateľský účel pôžičky), je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva o pôžičke bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým veriteľ považuje aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a žalovaný za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona.

16. Odplata za pôžičku bola v zmluve dohodnutá v podobe ročnej úrokovej sadzby 32 %. Takýto úrok však celkom zjavne presahuje rámec odplaty bežne požadovanej za poskytnutie peňažných prostriedkov v obdobných vzťahoch a podľa názoru súdu sa preto prieči dobrým mravom. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011) pri dojednaní úrokov za poskytnuté peniaze totiž koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, v akej situácii dlžník uzatvára zmluvu, teda len veriteľ, ktorý sa „uspokojí“ s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, s ktorým sa súd stotožňuje, je neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Súdu je známe (§ 186 CSP), že úroková miera nových úverov (spotrebiteľských úverov pre domácnosti na obdobie 1 - 5 rokov) bola v júni 2013 na úrovni 11,06 %. Odplata požadovaná veriteľom v tejto veci (32 %) presahovala túto úroveň viac takmer 3-násobne. Takýto exces treba bezpochyby vyhodnotiť ako podstatný a dohodu o úrokovej sadzbe ako neplatný právny úkon (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dôsledkom neplatnosti dohody o úrokovej sadzbe, ktorá je v zmysle záverov obsiahnutých v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011, neoddeliteľnou časťou zmluvy o pôžičke, je potom neplatnosť celej zmluvy o pôžičke. Ak je zmluva neplatná, do úvahy prichádza posúdenie poskytnutého plnenia (istiny) ako bezdôvodného obohatenia plnením z neplatného právneho úkonu podľa § 451 ods. 2 OZ, z pohľadu, či by na jeho vydanie nemohol mať žalobca nárok podľa § 451 ods. 1 OZ.

17. Žalovaný je tak podľa § 451 ods. 1 OZ povinný vrátiť žalobcovi poskytnutú sumu pôžičky (2.500 €) po odpočítaní toho, čo medziasom uhradil (1.299,58 €). Žalobca má teda nárok len na nesplatenú časť istiny vo výške 1.200,42 €. Splatnosť záväzku na vrátenie bezdôvodného obohatenia nebola dohodnutá a nevyplýva ani zo zákona. Žalovaný je tak podľa § 563 OZ povinný plniť prvým dňom po tom, čo ho žalobca o plnenie požiadal. Keďže žalobca nepreukázal, či a kedy bol žalovanému doručený list s vyzvou na zaplatenie dlhu (č. I. 10), mohol súd vychádzať len z toho, že žalovaný bol vyzvaný na plnenie až okamihom doručenia žaloby (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 MCdo 5/2014), k čomu došlo 16.05.2018. Od nasledujúceho dňa je žalovaný v omeškaní a od tohto dňa patrí žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ nárok na úrok z omeškania vo výške určenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., teda vo výške základnej úrokovej sadzby ECB účinnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. Preto súd priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia s úrokom z omeškania od tohto dátumu (výrok II).

18. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o pôžičke tak žalobca nemá nárok na úrok a poplatky spojené s pôžičkou a súvisiace príslušenstvo. Takisto nemá nárok na zaplatenie 2,64 €, ktoré skutkovo vymedzil ako náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky. V tomto zmysle totiž nepredložil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynula dôvodnosť a výška týchto nákladov. Súd preto žalobu v zostávajúcej časti zamietol (výrok III).

19. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobca síce zavinil zastavenie konania svojím úkonom v podobe späťvzatia žaloby, no urobil tak preto, lebo žalovaný časť dlhu zaplatil po podaní žaloby. V dôsledku toho treba zavinenie v tomto zmysle pričítať žalovanému. Vo zvyšnej časti rozhodoval súd o trovách na základe zásady čiastočného úspechu v konaní podľa § 255

ods. 2 CSP. Vzhľadom na celkový pomer úspechu strán v konaní (1.220,42 € : 1.157,52 €, teda 51,32 % : 48,68 %) súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu 2,64 % trov konania (výrok IV).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia v exekúcii.